

រឿងហេតុដែលបានកើតឡើងទៅហើយនេះ វាពុំមែនជាការស្រមៃស្រមៃរបស់អ្នកនិពន្ធទេ តែវាជា ស្រមោលអតីតកាលដ៏ពិតមួយដែលបានកើតឡើងចំពោះមិត្តសំលាញ់ពីរនាក់ដែលរស់នៅក្នុងខេត្តកំពង់ចាម ។ ពួកគេគឺជាមិត្តចិត្តមួយថ្ងៃមួយដែលបានចងសម្ព័ន្ធភាពជាមួយគ្នាតាំងពីនៅកុមារភាពម៉្លោះ ។

នារសៀលមួយម៉ោងប្រហែលជាពីរកន្លះ **ណារ៉ា**បានស្រែកឆោឆោដោយភ្លឺសប្បាយរត់មកកាន់ផ្ទះឈើ ដ៏តូចមួយ ។ ក្រោយមកណារ៉ាបានដួលកង់ចោលនៅក្បែរមាត់របង ហើយរត់សំដៅចូលទៅក្នុងផ្ទះ បំណងទៅជួប**ខេមរិន្ទ**ដែលកំពុងអង្គុយអានសៀវភៅនៅលើរោងក្រោមផ្ទះនោះ ។ ណារ៉ារត់បណ្តើរស្រែក បណ្តើរ ថា *ជាប់ហើយ! ជាប់ហើយ!...* ។ លុះមកដល់ទល់នឹងមុខខេមរិន្ទទើបណារ៉ាបន្ត :

-នែ! ខេមរិន្ទ ត្នាប្រលងជាប់ហើយណា នៅពេលនេះត្នាបានទៅរៀនបន្តនៅភ្នំពេញហើយ តើឯង សប្បាយចិត្តដូចត្នាដែរទេសំលាញ់?

-ឆ្លត! មិត្តភក្តិប្រលងជាប់ទាំងមូល មិនសប្បាយចិត្តមេចនឹងកើត ។ ឯងនេះគ្រាន់តែរៀនក៏ចាំបាច់ ទៅមើលឈ្មោះដែរ ។ គេគ្រាន់តែប្រលងហើយ គេដឹងថាជាប់ រឺក៏ធ្លាក់បាត់ទៅហើយ មិនមែនត្រូវមកអត់ បាយក្រហាយទឹកព្រោះតែរត់ចាំមើលឈ្មោះយ៉ាងនេះទេ ហ្នឹងហើយមកពីមិនខំរៀន ។

-ខ្ញុំលនិយាយជាមួយឯងណាស់ អោយតែនិយាយរឿងរៀនម្តងណាត្រូវមាត់រហូតអីចឹង ត្នាភិតរកទៅ ផ្ទះសិនហើយព្រោះពុកមែកំពុងរង់ចាំដំណឹងផង ។

-អើទៅចុះ! លំបាកដល់ឥតមួយឯងទៀត ចំមែន!

ណារ៉ាត្រលប់មកផ្ទះដោយនាំសេចក្តីសប្បាយមកជាមួយ... ប៉ុន្តែសេចក្តីសប្បាយសំរាប់ថ្ងៃនេះមិនមែន បាន នឹងថាវានឹងបានសប្បាយតទៅរហូតនោះទេ ព្រោះបន្តិចទៀតណារ៉ាត្រូវចាកចេញពីស្រុកកំណើត ជាមួយ នឹងខេមរិន្ទ ដើម្បីបន្តការសិក្សានៅភ្នំពេញជាបន្តទៀត ។ ដំណើររឿងទៅយ៉ាងណាគ្មាននរណាម្នាក់ដឹងទេ... មាន តែទុកអោយព្រហ្មលិខិតជាអ្នកកំណត់ជោគជ័យរបស់ពួកគេទៅចុះ... មួយខែក្រោយមក ណារ៉ា និងខេមរិន្ទ បានមកដល់ផ្ទះចាស់មួយនៅឯជ្រុងផ្ទះដែលផ្ទះនោះស្ថិតក្នុងដីមួយកន្លែងតូចល្អម ។ ខណៈដែលមកដល់ ណារ៉ា ក៏និយាយ :

-មកដល់ផ្ទះថ្មីហើយ ខេមរិន្ទឯងឃើញទេ? នេះជាកន្លែងដែលយើងត្រូវតែស្វិតស្វាញជាមួយ គ្នាដើម្បីស្វែងរក អនាគតរបស់ពួកយើង ។ តែគ្នាគិតចង់ដើរមើលស្រុកទេសគេបន្តិចសិន ឯងទៅទេ?

-មកដល់ភ្លាមចង់ដើរលេងភ្លាមឯងនេះ! គ្នាមិនទៅទេ គ្នានៅមើលសៀវភៅវិញព្រោះត្រូវត្រៀមខ្លួន ចូលរៀនមហាវិទ្យាល័យផង បើរៀនមិនចេះគ្នាខ្មាសគេស្តាប់ហើយ ។

-ស្រេចចិត្តឯងចុះ! គ្នាមិនខានទេព្រោះឯងនេះដូចជាខ្មោចសៀវភៅទៅហើយ មួយថ្ងៃបើមិនបាន អានសៀវភៅទេ ឯងវាងាប់ ។

ខេមរិន្ទត្រូវក្បាលហើយពោលតិចថា ឆ្កាសមែន! ។ តាមពិតទៅពួកគេចូលចិត្តលេងសើចជាមួយ គ្នាណាស់ អាចនិយាយបានថាស្នើរគ្រប់ពេលទៀតផង ។ អ្វីដែលខុសប្លែកគ្នាស្រលះរវាងពួកគេទាំងពីរនោះ គឺខេមរិន្ទចូលចិត្តអានសៀវភៅ និងជាមនុស្សស្ងប់ស្ងាត់ពោរពេញដោយមនោសញ្ចេតនា ទាំងនោះខុសពីណារ៉ា ស្រឡះព្រោះណារ៉ាចូលចិត្តលេងសើចច្រើន និងមិនចូលចិត្តអានសៀវភៅទេព្រោះគេយល់ថា ក្តីសប្បាយជារត់ សំខាន់ទីមួយនៃជីវិតរបស់គេ...លុះពេលណារ៉ាត្រលប់មកវិញ ខេមរិន្ទក៏សួរ :

-មកវិញហើយរឺ? បានអីធ្វើគ្នាខ្លះ? ហើយសប្បាយទេ?

-គ្មានទេ! ព្រោះមិនមែនជាកាតព្វកិច្ច ។ រឿងអីដែលគ្នាត្រូវចំនាយពេលយូរឥតវាន់មកធ្វើឯងនោះ?

-ត្រូវហើយ! ឯងធ្វើម៉េចនឹងមានចិត្តល្អបែបនោះទៅ...ហើយឯងយូរស្តីមកហ្នឹង?

ណារ៉ាទាញថង់ដាក់ត្របែកលាក់ក្រោយខ្នងហើយពោលថាគ្មានទេ តែតាមការពិតណារ៉ាមានបំនងយក មកធ្វើខេមរិន្ទព្រោះដឹងថាខេមរិន្ទចូលចិត្តខ្លាំងណាស់ ។ បើនិយាយទៅទោះបីណារ៉ាលេងសើចច្រើន និងមិនសូវ ជាម្ចាស់ការក៏ពិតមែន ប៉ុន្តែគេមិនដែលភ្លេចតួនាទីជាមិត្តដ៏ល្អនោះទេ ។

-ត្របែក! ត្នាឃើញថាត្របែកណា យកមកភ្លាមហេតុអ្វីក៏ចាំបាច់លាក់?

-ត្នាចង់ដឹងថា មនុស្សអាក្រក់ដូចឯងនឹងស្តីអោយត្នាបែបម៉េចបើត្នាមិនបានទិញអីធ្វើនោះ ។

-តាមពិតត្នាដឹងហើយថា ឯងមិនមែនជាមិត្តចិត្តយ៉ាងនោះទេ ត្នាធ្វើលេងទេតើសំលាញ់! យកកាំបិត មកចិតញ្ចាំទាំងអស់ត្នា ត្នាកំពុងតែឃ្នានស្រាប់ផង ។ ពួកគេអង្គុយញ៉ាប់ណ្ហើរដៃដកត្នាបណ្ហើរ ក្រោយមកខេមរិន្ទ ក៏សួរទៅណារ៉ា :

-ឯងមានចាំកាលពួកយើងអង្គុយញ៉ាប់ត្របែកនៅក្រោមដើមត្នោតមួយដែលដុះនៅក្បែរភ្នំស្រែនោះទេ?... តើពួកយើងបានសន្យាអ្វីខ្លះជាមួយត្នា?

-អី! ពួកយើងបានសន្យាថា ពួកយើងនឹងសាងភ្នំស្រែមួយនោះអោយបានសម្រេចដែល ថាពួកយើង

ត្រូវតែមាន ជីវភាពធូរធារ ពួកយើងត្រូវមានផ្ទះធំ មានរថយន្ត មានគ្រប់សព្វដែលអ្នកដទៃកំពុងមាន តែពួកយើងនៅមិនទាន់មាន ពិសេសឯងមានបំណងមួយចង់ក្លាយជាអ្នកនិពន្ធដ៏ល្បីល្បាញ ។ សំលាញ់! ត្នាពិតជាចង់បានថ្ងៃនោះខ្លាំងណាស់ ។

-អ៊ីចឹងម៉េចក៏ឯងមិនខំរៀន?

-មិនដឹងយ៉ាងម៉េច ឃើញសៀវភៅចេះតែខ្ជិល! ប៉ុន្តែមិនអីទេ ត្នានឹងខំ ។

- ហ្នឹង! ហ្នឹង! ហ្នឹង! ត្នាស្តាប់ឡើងទ្រលាន់ទៅហើយ ប៉ុន្តែមិនដែលឃើញអនុវត្តទាល់តែសោះ ។ ឯងត្រូវសន្យានឹងត្នាមួយទៀតថា បើថ្ងៃក្រោយត្នានៅនៅក្បែរក៏ឯងត្រូវតែស្នើសាងភ្នំស្រែមួយ នេះអោយទាល់តែបានណាសម្ងាញ់ ។

-អី! ត្នាដឹងហើយ ។

ខេមរិន្ទទំលាក់ទឹកមុខចុះ ព្រោះក្នុងខ្លួនរបស់គេកំពុងតែអស់សង្ឃឹម ។ គេដឹងថាគេមិនអាច បាននៅ មើលថែមិត្តជាទីស្រឡាញ់របស់គេបានជារៀងរហូតទេ ប៉ុន្តែគេពិតជាត្រូវការអោយមិត្តរបស់គេ មានសេចក្តីសុខលើគ្រប់អ្វីដែលពួកគេបានគិតទុកជាមួយត្នា ។ ខេមរិន្ទ មានជំងឺដែលមិនអាចព្យាបាលបាន ព្រោះសុខភាពរបស់គេមិនអំណោយផលតាំងពីនៅកុមារភាពមកម៉្លេះ ។ ខេមរិន្ទលួចសំលឹងមើលណារ៉ាដែលគិតតែពីលេងសើចដូចកូនក្មេងដែលមិនបានដឹងរឿងអ្វីសោះ ហើយខេមរិន្ទ គិតជាបណ្តើរៗនៅក្នុងចិត្តថា ត្នាចង់អោយឯងជាមនុស្សដែលមាន តែស្នាមញញឹមនិងភ្នំសប្បាយជារហូតទៅ ព្រោះទាំងអស់នោះជាវត្ថុសំខាន់ទីមួយនៃជីវិតរបស់ឯង ។

គ្រប់អនុស្សាវរីយ៍នៃពួកគេទាំងពីរ គឺតែងតែត្រូវស្តែងចេញនូវភាពស្មោះត្រង់នឹងការលះបង់ ដើម្បីបំពេញ
តំលៃអោយមិត្តភាពដ៏វិសេសវិសាលរបស់ពួកគេ ។ នាព្រឹកមួយ ខេមរិន្ទក្រោកពីតេឡេទាំងម៉ឺនមម៉ាងព្រោះឮ
សូរសំលេងណារ៉ាវាដាស់ :

-ខេមរិន្ទ! ខេមរិន្ទ! ក្រោកឡើងមកញ៉ាំថ្នាំ គ្នាទើបតែទិញមកផ្លែឯង ។ មិនដឹងជា ហេតុអ្វីទេ ? ... យប់មិញ
នេះឯងក្អកក្អែកតែគ្នាដេកពួនមិនបានទាល់តែសោះ ។

-សូមទោស!

-ឯងច្រលំទេដឹង?... មនុស្សឯងនេះចេះសូមទោសដែរ! ប្លែកមែន ។ អី! គ្នាត្រូវទៅរៀនត្រូវហើយ
យប់នេះជួយបង្រៀនគ្នាបន្ថែមផង ។

-មិនអីទេអោយតែឯងចង់រៀន ណាស់តែហៅមកអោយរៀនហើយមិនចង់រៀនទេតើ!

និយាយគ្នាចប់ណារ៉ាវាដាស់ដើរចេញទៅ ឯខេមរិន្ទយកថ្នាំដាក់ក្នុងមាត់បណ្តើរសម្លឹងមើល ណារ៉ាវាដែល
កំពុងតែដើរទៅបណ្តើរ ។ ព្រឹកនេះ ខេមរិន្ទបានសំរេចចិត្តទៅមន្ទីរពេទ្យដើម្បីពិនិត្យថាតើទាំងអស់ នេះជាជម្ងឺអ្វី ?
ខណៈនោះលោកគ្រូពេទ្យ មានប្រសាសន៍បញ្ជាក់ :

-វាជាជម្ងឺត្រាំក្នុងដែលពាក់ព័ន្ធជាមួយសួត ជម្ងឺនេះអាចព្យាបាលបានតែក្នុងករណីដែលប្អូនមិនទាន់
ធ្ងន់ធ្ងរតែប៉ុណ្ណោះ ។ តែនេះប្អូនទុកវារហូតដល់ក្អកមានឈាមទៅហើយ ដូច្នោះបញ្ហានេះសំរាប់គ្រូពេទ្យ
នៅប្រទេសរបស់យើងមិនអាចមានលទ្ធភាពគ្រប់គ្រាន់ទេ ។ មធ្យោបាយដែលល្អ គឺប្អូនត្រូវចេះ មើលថែសុខភាព
របស់ខ្លួនអោយបានល្អតែប៉ុណ្ណោះ ទើបធ្វើអោយប្អូនមានឱកាសរស់នៅបានយូរទៅទៀត ។

-បាទ! អរគុណលោកគ្រូពេទ្យខ្លាំងណាស់ ខ្ញុំប្រាកដជាអនុវត្តតាមប្រសាសន៍របស់លោកគ្រូ ។ អ៊ីចឹង
ខ្ញុំគិតជំរាបលាលោកគ្រូសិនហើយ ។

-បាទ! សូមអញ្ជើញ ។

ខេមរិន្ទដើរចេញពីមន្ទីរពេទ្យដោយក្តីអស់សង្ឃឹម ។ មួយជំហាន ខេមរិន្ទគ្មានប្តូរអ្វីក្រៅតែអំពីណារ៉ា
ទេព្រោះខេមរិន្ទជាកូនកំព្រាដែលរស់នៅជាមួយម្តាយម៉ឺន ហើយខេមរិន្ទមានតែណារ៉ាម្នាក់គត់ដែល ជាមិត្តដ៏វិសេស
ល្អរបស់គេ ។...អោយតែរាត្រីចូលមកដល់ ខេមរិន្ទតែងបង្រៀនណារ៉ារាល់យប់ ដោយមិនខ្វល់អំពីសុខភាព
របស់ខ្លួនឯងឡើយ ។ ពីរខែក្រោយមក ណារ៉ាបានក្លាយទៅជានិស្សិតដ៏ពូកែនៅក្នុងថ្នាក់ ប៉ុន្តែទន្ទឹមនឹងនោះ

សុខភាព របស់ខេមរិន្ទក៏ចុះខ្សោយណាស់ទៅហើយដែរ ទើបនៅក្នុងយប់មួយពេលដែលកំពុងបង្រៀនណាវ៉ា ខេមរិន្ទស្រាប់តែក្អកជាខ្លាំងរហូតធ្វើអោយណាវ៉ាបានដឹង ។

-ឯងយ៉ាងម៉េចហ្នឹងខេមរិន្ទ?... អូ! ឈាម ហេតុអ្វីបានក្លាយទៅជាអីចឹង? ដូរខោអាវទៅ! គ្មានរាំង ទៅពេទ្យ ។

-អត់ប្រយោជន៍ទេ... គ្នាដឹងថាគ្នាមានបញ្ហាអ្វី ឯងមិនចាំបាច់បារម្ភអំពីគ្នាទេ ។ តោះ! យើងរៀន តទៅទៀត ។

-ឯងឆ្កួតទេឬ? អោយគ្នារៀនយ៉ាងម៉េចបើឯងក្អករហូតដល់មានឈាមបែបនេះ? បើគ្នាគិតតែអំពីអនាគត របស់គ្នា មិនគិតពីឯងគ្នាមិនព្រមទេ ព្រោះវាជាក្តីស្រមៃរបស់ពួកយើងទាំងពីរ មិនមែនរបស់គ្នាតែម្នាក់ឯណា ដូច្នេះបើចង់អោយវាសម្រេចទៅបានក៏ទាល់តែមានឯងនៅក្បែរដែរ ។

-បាន! គ្នាប្រាប់ឯងចុះ ។

ខេមរិន្ទរៀបរាប់អំពីស្ថានភាពនៃជម្ងឺអោយណាវ៉ាបានដឹងទាំងអស់ ព្រមទាំងពេលវេលាដែលនឹងមក ដល់ក្នុងពេលខាងមុខនេះទៀតផង ។ ណាវ៉ាស្តុះអោបខេមរិន្ទ ហើយយកដៃទះខ្នងខេមរិន្ទតិចៗច្រើនិយាយ :

-ពុទ្ធាសម្មាសម្ពុទ្ធ! ឯងជាមិត្តតែម្នាក់របស់គ្នា បើគ្នាគ្មានឯងអោយគ្នារស់យ៉ាងម៉េចទៅ?

-ណាវ៉ា! មុននឹងគ្នាយាតពីឯង...គ្នាសុំតែម្យ៉ាងប៉ុណ្ណោះ គឺចង់អោយឯងយល់ពីអត្ថន័យនៃពាក្យថា មិត្តអោយបានច្បាស់ គ្នាមិនចង់ឮឯងសួរគ្នានូវសំណួរឆ្គួតដូចលើកមុនទៀតទេ... ឯងចាំទេ? ថ្ងៃមួយមិត្តភក្តិ យើងជាច្រើនបាននាំគ្នាទៅលេងវាំង ម្នាក់សុទ្ធតែមានម៉ូតូជិះគ្រប់គ្នាហើយខ្លះក៏ដោយសារ ទៅតាមមិត្តភក្តិនៅ សល់តែយើងពីរនាក់ដែលជិះកង់ដូចគ្នា ។ ពេលនោះឯងសួរគ្នាថា តើគ្នាជិះកង់ទៅ រឺក៏ជិះម៉ូតូជាមួយមិត្តភក្តិ? ឯងដឹងទេ?... ពេលគ្នាសួរនេះគ្នាយឺចាប់ណាស់ព្រោះយើងជាមិត្តល្អនឹងគ្នាហេតុអ្វីក៏ចាំបាច់សួរសំណួរបែប នេះ? តើឯងគិតថាគ្នាជាមនុស្សបែបណា ? ជាមនុស្សអត្តទត្តបុគ្គលជាមនុស្សអាក្រក់និយម ដូចដែលឯងគិតនោះឬ? តើឯងគិតថា គ្នានឹងទៅជិះម៉ូតូជាមួយមិត្តភក្តិ ហើយទុកអោយឯងជិះកង់តែម្នាក់ឯងឬ ? មិត្តភក្តិ!... ទោះទើបតែ រាប់អានគ្នាបានមួយថ្ងៃក៏គេមិនដែលទុកមិត្តភក្តិចោលដូចនេះដែរ...។ ពាក្យថាមិត្ត វាមានអត្ថន័យខ្លាំងគ្មាននឹង ជ្រាលជ្រៅណាស់ ។ មិត្ត!... សំរាប់គ្នាមានតំលៃលើសជីវិតរបស់គ្នាទៅទៀត ។ មិត្តមិនមែនគ្រាន់តែ

ស្គាល់ភ្នំហើយបោះបង់ចោលនោះទេ ហើយមិត្តភក្តិមិនមែនស្គាល់ភ្នំដើម្បីតែគិតពីប្រយោជន៍ រឿងខ្លួននោះដែរ
...ថ្ងៃក្រោយ គ្នាមិនចង់ស្តាប់សំនួររបបនេះទៀតទេ តើបានទេ?...

រាត្រីនោះបានកន្លងផុតទៅ... ឯពេលវេលាក៏មិននៅស្ងៀម ធ្មេចបើកវាយមួយខែបានកន្លងផុតទៀតហើយ ។
ដើម្បីខេមរិន្ទបានបង្ខំអោយគេសំរាកនៅតែលើគ្រែ ឯណាវារិញមួយថ្ងៃ គិតតែពីការងារលែងខ្ពស់ពីការសិក្សា
ព្រោះចង់ស្វែងរកប្រាក់ទិញថ្នាំ និងអាហារដែលសំបូរដោយវីតាមីន សំរាប់ថែរក្សាសុខភាពរបស់ខេមរិន្ទ ។
ប៉ុន្តែគេមិនអោយខេមរិន្ទដឹងទេថាការសិក្សារបស់គេមានការថយចុះ ។ ណាវាពេលនេះលែងខ្ពស់អ្វីទាំងអស់
ហើយក៏ចេះស្គាល់ការតស៊ូជាបណ្តើរនៅពេលដែលជីវិតដួបបញ្ហា។ នាយប៉ុមួយ ពេលដែលណាវាមកដល់ផ្ទះ
ខេមរិន្ទបានហៅណាវាអោយមកក្បែរដោយបំណងនិយាយពាក្យដ៏ច្រើនប្រាប់ទៅណាវា :

-ឈប់ប្រឹងទៅទៀតទៅសម្លាញ់! គ្នាដឹងថាឯងហត់ហើយ ។ គ្នាចង់អោយឯងគេលក់ស្តាប់ស្តាប់
ក្នុងយប់នេះ ។ ណាវាទំលាក់ទឹកមុខដើរទៅជិតខេមរិន្ទដោយក្តីអស់សង្ឃឹម ហើយគេបានអង្គុយបែរខ្នង
លើកដៃក្តាប់មុខដោយមិនមាននិយាយអ្វីក្រៅពីការដកដង្ហើមធំនោះឡើយ ។ ខេមរិន្ទលើកដៃដាក់លើខ្នងណាវា
ហាក់ដូចជាបញ្ជាក់នូវភាពជួរចត់នៅក្នុងខ្លួនហើយខំប្រឹងហារមាត់និយាយជាមួយណាវា :

-ទោះបីថ្ងៃស្អែកឯងត្រូវគ្មានភ្នំនៅក្បែរក៏ដោយ ក៏ឯងត្រូវចាំសន្យាថា នឹងសាងក្រសែមរបស់ពួកយើង
អោយលេចចេញជារូបរាងឡើង ។ នៅពេលដែលឯងធ្វើបានសម្រេចនោះ ឯងនឹងមានភាពសប្បាយរីករាយ
ព្រមជាមួយមុខមាត់ក្នុងសង្គមមួយនេះ ។ ឯងត្រូវធ្វើជាមនុស្សមានប្រយោជន៍នៅក្នុងសង្គមមិនមែនបញ្ជីសង្គមទេ
គ្នាដឹងថាឯងមានសារជាតិជាមនុស្សស្ងួតបូត ដូច្នេះសូមឯងកុំប្រសារជាតិព្រោះតែរបស់កន្ទក់អោយសោះ ។

-គ្នាយល់ហើយ! ប៉ុន្តែគ្នាត្រូវការឯងច្រើនជាងអ្វីទាំងអស់ ។ គ្នាមិនយល់ទេ ហេតុអ្វីបានជា
ព្រហ្មលិខិតលេងសើចនឹងពួកយើងខ្លាំងម្ល៉េះ? តើវាមានបេះដូងទេ?... ទោះបីគ្រប់យ៉ាងត្រូវតែជាមិត្តភាពមួយ
ប៉ុន្តែតែលែងពាក្យថាមិត្តនេះតើវាមានន័យធំធេងណាស់សំរាប់គ្នា ហើយគ្នាក៏រីករាយបើគ្នាអាចដូរជីវិតគ្នាយក
ជីវិតឯងមកវិញបាន ។

-បំភ្លេចចោលចុះ ទោះបីតទៅគ្នាជាព្រលឹងដែលគ្មានសំបកក៏គ្នានៅរង់ចាំមើលការប្រព្រឹត្តរបស់ឯង
ជានិច្ច ។

-សម្លាញ់!...

ណារ៉ានិយាយបណ្តើរ ងាកស្ទុះអាបខេមរិន្ទបណ្តើរ ។ ពួកគេយំអាបគ្នាទាំងពីរនាក់ ប៉ុន្តែពួកគេមិនគិតថា វាជាការទន់ជ្រាយទេ ហើយពួកគេបែរជ្រាយល់ថា មនោសញ្ចេតនាដ៏រវាងគ្នា ដែលពួកគេ ទាំងពីរ គឺជាជម្រាបចិត្តដ៏រស់រវើកហើយកប់កំបាំងដោយអារម្មណ៍និងអនុស្សាវរីយ៍ក្រាស់ក្រែក ។ នាព្រឹកឡើង ណារ៉ាក្រោករៀបចំថ្នាំ និងបបរសំរាប់ខេមរិន្ទតាំងពីម៉ោងប្រាំ ។ ចៃដន្យពេលកំពុងរៀបចំថ្នាំ និងទុកដាក់ សៀវភៅដែលនៅរាត់រាយលើតុ ណារ៉ាបានធ្វើអោយជ្រុះសៀវភៅកំណត់ហេតុរបស់ខេមរិន្ទ សន្លឹកក្រដាស ក៏ផ្តាត់ទៅដល់ទំព័រមួយដែលមានដាក់ចំណងជើងថា "និកមិត្តភាពដ៏វិសុទ្ធ" ដែលមានសេចក្តីដូចតទៅ :

ថ្ងៃទី១០ខែធ្នូឆ្នាំ២០០៥

រឿងដែលខ្ញុំនឹងត្រូវសរសេរក្នុងពេលបន្តិចទៀតនេះ គឺជារឿងដែលខ្ញុំតែងតែពិបាកចិត្ត កើតទុក្ខខ្វល់ខ្វាយ និងសោកស្តាយជាទីបំផុត។ រឿងនេះ ខ្ញុំសរសេរដើម្បីដាស់ប្រាប់សង្គមមនុស្សទាំងអស់ កុំអោយមានទំលាប់ធ្វើដូចខ្ញុំតទៅទៀត ។ ថ្ងៃនេះជាទីវាបុណ្យសិទ្ធិមនុស្សខ្ញុំនៅផ្ទះមើលទូរទស្សន៍។ ចំណងជើងភាពយន្តមួយបានលេចត្រដែតឡើង "ចំណង់មិត្តភាពអមតៈ"។ រឿងនេះបានធ្វើអោយខ្ញុំនឹកទៅដល់មិត្តម្នាក់ឈ្មោះ សក្កា គេតែងធ្វើល្អនឹងខ្ញុំ រាប់អានខ្ញុំ ចង់បានខ្ញុំធ្វើជាមិត្តល្អរបស់គេ ។ ចំណែកខ្ញុំចូលចិត្តបង្កើនឈ្មោះណាស់ ខ្ញុំចូលចិត្តសុំបែកគ្នា ព្រោះខ្ញុំគិតថាខ្ញុំ និងគេមិនអាចរាប់គ្នាជាមិត្តបានទេ...។ ខ្ញុំជាមនុស្សគិតច្រើន... ចូលចិត្តចាប់កំហុសគេ តែកំហុសខ្លួនឯងមើលមិនឃើញឡើយ ។ ខ្ញុំធ្លាប់សរសេរសំបុត្រទៅគេ ដើម្បីផ្សារភ្ជាប់ចំណង់មិត្តភាពឡើងវិញ បន្ទាប់ពីចំណង់មិត្តភាពនោះត្រូវបានបែកបាក់ដោយសារខ្ញុំ រួចមក ។ អត្តសញ្ញាណសំបុត្រ បានបញ្ជាក់ថា បើមានបញ្ហាបែកបាក់នេះកើតឡើងម្តងទៀត ខ្ញុំនឹងគេនឹងមិនអាចរាប់គ្នាជាមិត្តរៀងរហូត... ។ ការសន្យានេះ បានធ្វើអោយខ្ញុំស្តាយក្រោយ... ពេលខ្ញុំឃើញអ្នកដទៃមានមិត្តភក្តិស្និទ្ធស្នាល ខ្ញុំតែងនឹកដល់គេ... ពេលខ្ញុំមានអារម្មណ៍ថាឯកោ ខ្ញុំក៏នឹកដល់គេ...។ ពេលដល់រដូវបុណ្យភ្ជួងៗ ខ្ញុំតែងនឹកគេខ្លាំងណាស់ រហូតអង្គុយសម្រក់ទឹកភ្នែកដោយសារតែគេ... នេះក៏ព្រោះតែខ្ញុំនឹកទៅដល់អនុស្សាវរីយ៍ចាស់ៗដែលធ្លាប់មានពីមុន...។ យើងធ្លាប់ជិះកង់ទៅលេងវត្តសាខ្មែរភ្នំបិណ្ឌជាមួយគ្នា យើងដើរ លេងជាមួយគ្នា យើងធ្វើបុណ្យរួមគ្នា ពិតជាមានសេចក្តីសុខណាស់ ។ ខ្ញុំចង់អោយពេលវេលានេះ មានសំរាប់ ខ្ញុំម្តងទៀតហើយខ្ញុំនឹងធ្វើអ្វីៗតាំងអស់ដើម្បីគេ... តែនេះគ្រាន់តែជាការស្រមៃស្រមៃមួយដ៏អោយចង់ប៉ុណ្ណោះ ព្រោះពេល វេលាមិនអាចរើសត្រលប់ថយក្រោយបានទេ ហើយខ្ញុំក៏មិនអាចក្បត់សន្យារបស់ខ្លួនឯងបានដែរ ។ ជាងនេះទៅទៀត គេក៏លែងនៅជិតខ្ញុំដែរ គេបានឃ្នាតឆ្ងាយពីខ្ញុំហើយ...ឃ្នាតឆ្ងាយដោយខ្ញុំនិងគេនៅតែមិនទាន់យល់ចិត្តគ្នាច្បាស់ ឃ្នាតឆ្ងាយដោយ ខ្ញុំនិងគេមិនអាចធ្វើជាមិត្តល្អនឹងគ្នាបានដដែល...នេះហើយជាលទ្ធផលរបស់ខ្ញុំ ។

ដោយសារតែពាក្យសន្យា! ដោយសារតែពាក្យសម្បថ! ថ្ងៃក្រោយមកបើទោះជាខ្ញុំបានជួបគេ ក៏ខ្ញុំបានត្រឹមតែញញឹមទាំង ឈើចាប់ប៉ុណ្ណោះ ។ ខ្ញុំមិនអាចហាមាត់និយាយស្តីអ្វី អោយដូចដែលខ្ញុំបានគិតនៅក្នុងចិត្តនេះឡើយ ។ ពេលនេះខ្ញុំនៅសល់តែទឹកភ្នែក វិប្បដិសារីប៉ុណ្ណោះ គឺទឹកភ្នែកដែលស្តាយស្រណោះចំពោះសម្តីដែលគ្រូលាស់ចេញមកដោយមិនបានគិតពិចារណា ជាពាក្យ សម្តីដែលស្តីចេញទាំងកំហឹងឈឺចាប់ខ្លះគិតអោយបានច្បាស់ ហើយសម្តីនេះកាលបើខ្ញុំបានខ្ចាក់ហើយ ខ្ញុំមិនអាចលេបវិញ បានទេ...

ដោយសារតែវិប្បដិសារីនេះហើយ ទើបខ្ញុំបានសន្យាចំពោះខ្លួនឯងថា ថ្ងៃណាមួយពេលខ្ញុំមានមិត្តភក្តិដែលមិត្តល្អ ចេះយល់ មិត្តភាព មានអរិយស្រប និងពលិកម្មខ្ពស់សម្រាប់កល្យាណមិត្តភាពនេះទៀត ខ្ញុំនឹងធ្វើអ្វីៗគ្រប់បែបយ៉ាងដើម្បីគេទោះបីជីវិត ខ្ញុំក៏ខ្ញុំលះបង់ដែរ ។ ខ្ញុំមិនចង់អោយពេលវេលាកន្លងផុតទៅដោយបន្ទុះនូវតែវិប្បដិសារីដូចនេះទៀតឡើយ ។

ណារ៉ាមើលបណ្តើរស្រែកទឹកភ្នែកបណ្តើរ គេគិតថាខេមរិន្ទជាមនុស្សដែលពោរពេញដោយមនោ-
 សញ្ជេតនា ជ្រាលជ្រៅណាស់។ ណារ៉ានៅចាំបានថា ពេលខេមរិន្ទមានទុក្ខ ខេមរិន្ទចូលចិត្តអង្គុយ ត្រមង់ត្រមោច
 ម្នាក់ឯងនៅកន្លែងស្ងាត់ដែលគ្មានសំលេងរំខាន... ដូចជានៅក្នុងបណ្តាលយំតាមវាលស្មៅជាដើម គេអង្គុយ
 ណែតអារម្មណ៍ទៅតាមពេលវេលាហាក់គ្មានស្តាយស្រណោះសោះ បើទោះជាគេធ្លាប់គិតថាពេលវេលាមាន
 តំលៃយ៉ាងណាក៏ដោយ... ជាមួយនឹងភាពស្រនេះស្រនោចនេះណារ៉ាក៏ធ្លាប់បានឃើញតំណក់ទឹកភ្នែកហូរមក
 រឹមរា ចេញពីប្រឡង់ភ្នែករបស់គេដែរ តែពេលនោះណារ៉ាហាក់ដូចជាមិនចាប់អារម្មណ៍នឹងទុក្ខព្រួយ របស់មិត្តភក្តិ
 សោះ...។ ណារ៉ាខំសំរួលដង្ហើមឡើងវិញ ហើយយកដៃដូតទឹកភ្នែកចេញអស់ទើបបន្តផ្តាត់សន្លឹកសៀវភៅ
 ទៅមុខទៀតក៏ឃើញអត្ថបទគ្មានចំណងជើងមួយដែលមានសេចក្តីថា :

ថ្ងៃទី១១ខែឧសភាឆ្នាំ២០០៦

ខ្ញុំមិនដឹងសោះឡើយ ថា ហេតុអ្វីបានជាមិត្តរបស់ខ្ញុំខុសគេយ៉ាងនេះ? ខ្ញុំតែងមានចិត្តនឹកគិតពីមិត្តភក្តិជានិច្ចខ្ញុំគិតណាស់
 គិតរហូត ដេកក៏មិនលក់ ញាំបាយក៏មិនឆ្ងាញ់... នេះមកពីអ្វី? មកពីខ្ញុំចាត់ទុកមិត្តភក្តិជានិច្ចរបស់ខ្ញុំដែរ? មិត្តល្អទោះបីបែក
 មួយថ្ងៃក៏ដូចបែកមួយឆ្នាំដែរ... ។ ខ្ញុំនឹក! នឹកគ្រប់វេលា មុខខ្ញុំមិនដែលរីកក៏ព្រោះតែមិត្តភក្តិ។ ខ្ញុំមើលទៅ មិត្តរបស់ខ្ញុំ
 ម្នាក់ណាក៏ដូចជាម្នាក់ណា មើលទៅគេដូចជាមិនដែលគិតនឹកខ្ញុំបន្តិចសោះ... គេមិនដែលយល់ទេថាមិត្តខ្ញុំបែបណា គេមិនយល់
 ពីអារម្មណ៍ខ្ញុំបន្តិចសោះ... ដូចជាពេលនេះអីចឹង មិត្តល្អរបស់ខ្ញុំណាវាខានមកដេកផ្ទះមួយអាទិត្យហើយ ។ គេមិនដឹងទេ
 ថាខ្ញុំបានម្តីគេយ៉ាងណា ហើយថ្ងៃនេះគេនឹងកាន់តែឃ្នាតមួយពីខ្ញុំទៀតហើយ ព្រោះគេត្រូវទៅលេងស្រុកកំណើតមួយរយៈ ។
 ថ្ងៃចុងក្រោយនៃការបែកគ្នា មិត្តភក្តិគួរណាស់តែផ្តល់ពេលវេលាសំរាប់គ្នាអោយបានច្រើនមុននឹងបែកគ្នា...។ តែនេះអត់ទេ គេបែរជា
 ព្រងើយកន្តើយមិនយល់ពីអារម្មណ៍ខ្ញុំបន្តិចសោះ។ នេះប្រហែលជាគេគិតថា ពេលវេលាប្រាំមួយថ្ងៃនៃការបែកគ្នាវាគ្មានអ្វីសំខាន់
 ហើយ មើលទៅ។ សូម្បីតែព្រឹកមិញនេះ គេមករៀនអង្គុយខកបន្តិចក៏ខ្ញុំអន្ទះអន្ទែងជ្រួលច្របល់ដែរ... ខ្ញុំខ្លាចគេមានរឿងអ្វី... ឈឺ
 រីក៏គេទៅស្រុកដោយមិនបានលាខ្ញុំ? បើដូច្នោះមែនវាជារឿងមួយដែលគួរអោយឯកោស្រងេះស្រងេះណាស់...។ តែនេះគេមិនបាន
 យល់ចិត្តខ្ញុំអី ពេលខ្ញុំសួរពីមូលហេតុ គេបែរជាឆ្លើយយ៉ាងសោះក្រោះថា ព្រោះតែមកបរិច្ចាគឃ្នាវាបានមកខក... គួរល់ច្រើនមែន!...
 ថ្ងៃនេះដដែល វេលាម៉ោងបួនរសៀល ក្រោយបញ្ចប់មេរៀនអរិយធម៌ ខ្ញុំបានមកអង្គុយនៅក្រោមបណ្តាលយំ ដោយបានប្រាប់
 ណារ៉ាទៀតផង ។ ខ្ញុំគិតថា បើណារ៉ាយល់ពីអារម្មណ៍មិត្តភក្តិក្នុងថ្ងៃចុងក្រោយនៃការបែកគ្នា គេពិតជាមក រកខ្ញុំដើម្បីនិយាយ
 លេងមិនខាន... ព្រោះពាក្យថាវា និង ពាក្យជូនពរផ្តល់កម្លាំងចិត្ត ខ្ញុំមិនទាន់បានទទួលនៅឡើយទេ ។ ខ្ញុំសង្ឃឹមថាគេនឹងមក
 ហើយខ្ញុំនឹងរង់ចាំគេរហូតដល់ម៉ោងប្រាំ។ តែបើមិនឃើញគេមក ... នោះរយៈពេលនៃការលប់នេះ នឹងមិនធ្វើអោយខ្ញុំមាន
 សេចក្តីសុខឡើយ។..... នាឡិកាចេះតែវាត់ទ្រនិចដើរឥតយប់... មិនយប់ប៉ុន្មានម៉ោង ប្រាំក៏ខិតជិតមកដល់.....
 ពេលនេះម៉ោងប្រាំបានចូលមកដល់ហើយ! ឯណាទៅមិត្តខ្ញុំ? គេទៅណាបាត់ហើយ ហេតុអ្វីគេមិនមករកខ្ញុំ? តើ គេមិនបានគិតទេ
 រឺថាខ្ញុំមានអារម្មណ៍បែបណានោះ? តើមិត្តល្អពេលទៅលេងស្រុក អត់មានប្រាប់មិត្តភក្តិមួយម៉ាត់ដូច្នោះ ឬ? ហេតុអ្វីមិត្តរបស់
 ខ្ញុំទាំងអស់សុទ្ធតែមិនយល់ចិត្តខ្ញុំសោះអីចឹង? ឱបណ្តាលយំអើយ! សូមអ្នកជួយប្រាប់មិត្តសម្លាញ់ខ្ញុំ ផង ថាទីនេះហើយដែលខ្ញុំ
 តែងទន្ទឹងចាំគេគ្មានពេលឆ្គួច...
 “មិត្តយល់ចិត្តពិតមិត្តល្អ”

ក្រោយពីណារ៉ាបានអានកំណត់ហេតុរបស់ខេមរិន្ទរួចមក ណារ៉ាមានសេចក្តីសោកស្តាយខ្លាំងណាស់ ចំពោះ កំហុសឆ្គងរបស់ខ្លួនចំពោះមិត្ត ។ គេទទួលស្គាល់ថា គេមានកំហុសមែននៅពេលនោះ ហើយគេក៏ពុំ ទាន់បានយល់ពីចិត្តរបស់ខេមរិន្ទ និងតំលៃនៃពាក្យថាមិត្តបានច្បាស់ដូចពេលនេះដែរ ។ ណារ៉ាបិទសៀវភៅទុក ហើយឈ្លាក់មុខឃ្នកខ្យលៈ :

-ខេមរិន្ទ! ហេតុអ្វីបានជាឯងទ្រាំឈឺចាប់តែម្នាក់ឯងដូច្នោះ? បើគ្នាមានកំហុស ហេតុអ្វីឯងមិនប្រាប់គ្នា ត្រង់មកម៉េចចាំបាច់សរសេរលាក់ទុកតែម្នាក់ឯងដូច្នោះ ? អោយគ្នាសូមទោស... គ្នាខុសចំពោះឯងខ្លាំង ណាស់សម្លាញ់!...

និយាយដូច្នោះរួច ណារ៉ាក៏ដើរទៅរកខេមរិន្ទ រួចដាស់តិចវាដោយក្តីបារម្ភ ក៏ប៉ុន្តែសំលេងស្រែកហៅ មិនអាចធ្វើអោយខេមរិន្ទទទួលបានទៀតឡើយ ព្រោះខេមរិន្ទនៅពេលនេះមានតែសម្បកខ្លួនប៉ុណ្ណោះ ។

-ខេមរិន្ទក្រោកឡើង! ក្រោកឡើង! ឯងកុំធ្វើអោយគ្នាភ័យណា..។ ខេមរិន្ទ! ឯងមិនត្រូវទុកគ្នាចោលទេ ក្រោកឡើង ។ អត់ទេ!... ឯងមិនត្រូវស្លាប់ទេ...ឯងចង់បានអី? ឯងប្រាប់គ្នាមកគ្នាបំពេញអោយ តែឯងមិនត្រូវទៅចោលគ្នាទេណាសម្លាញ់...។

ណារ៉ាអង្រួនសាកសពខេមរិន្ទជាមួយនឹងសម្លេងស្រែកហៅទាំងគ្មានន័យ ។ ណារ៉ាយំផង ឧបសព មិត្តផងហើយដេរបន្ទោសខ្លួនឯងផង ។

-គ្នានេះអាក្រក់ណាស់! គ្នាមិនដែលបានបំពេញតួនាទីជាមិត្តដ៏ល្អទេ... គ្នាសូមទោស! ត្រលប់មក វិញមក គ្នាភ័យណាស់ ឯងត្រលប់មក ! គ្នាត្រូវការឯង គ្នានឹកឯងណាស់សម្លាញ់...។

ស្តីកឈើជ្រុះហើយ មិនអាចត្រលប់ទៅដុះជាប់ដើមវិញបានទេ... រីឯកូនបក្សីក៏ហោះចោលសម្បក អ្វីមិនអាចស្ថិតស្ថេរជានិរន្តរ៍បានឡើយ ។ គ្រប់យ៉ាងត្រូវតែបណ្តោយទៅតាមព្រហ្មលិខិត ទោះបីពេលខ្លះ វាត្រូវការទាមទារយកជីវិតមនុស្សជាទីស្រឡាញ់របស់យើងក៏ដោយ ។

ចាប់តាំងពីថ្ងៃនោះមក ណារ៉ាហាក់ដូចជាមនុស្សឯកម្នាក់ដែលគ្មានគោលដៅ ។ គេគិតតែពីអង្គុយ ផ្អែកជញ្ជាំងអោបធាតុរបស់ខេមរិន្ទ ដែលមើលទៅគេហាក់ដូចជា គ្មានវិញ្ញាណនៅក្នុងខ្លួនទាល់តែសោះ ។ ទឹកដែលរលាយចេញពីកែវភ្នែករបស់ណារ៉ាភ័យព្រាត់មកជាមួយនូវភាពក្រៀមក្រំនិងការឈឺចាប់ហួសបរិយាយ ហើយពេលនោះគេបានគិតនៅក្នុងចិត្តតែម្នាក់ឯង :

-ចាប់តាំងពីពេលដែលគ្នាគ្មានឯង គ្នាពិតជាវេទនាណាស់... គ្នាតែងនឹកឃើញរាល់អនុស្សាហ៍ ដែល
កន្លងមក គ្នាចង់បានវាម្តងទៀត ។ គ្នាមិនចង់យំ តែគ្នាធ្វើមិនបានព្រោះមិត្តភាពយើងវាភ័យប្រដៅពេក
គ្នាមិនដឹងថាត្រូវបំភ្លេចឯងដោយវិធីណាទេ ។ នៅពេលនេះអ្វីដែលគ្នាចង់ដឹងខ្លាំងបំផុតនេះគឺសុខុមរូបសំឯង
តើឯងនៅទីណា? ឯងកំពុងតែធ្វើអ្វី? ចុះគ្នានឹកឯងនោះ ឯងមានដឹងទេ? គ្នាសូមសន្យាថាត្រូវតែសាងក្តីស្រមៃ
របស់ពួកយើងអោយបានសម្រេច តែឯងត្រូវសន្យាថាឯង ត្រូវត្រលប់មករកគ្នាវិញ ទោះបីត្រឹមត្រូវស្រមៃ
ក៏ដោយណាសម្លាញ់។

ក្រោយពីបានសន្យានឹងខេមរិន្ទរួចមក ណាវាចាប់ផ្តើមខិតខំម្តងទៀតដើម្បីសម្រេចអ្វីដែលពួកគេចង់បាន
ហើយនៅរាល់ពេលដែលណាវាសម្រេចបានមួយកំរិត ណាវាតែងឈរមុខរូបថតវិញ្ញាណក្ខន្ធខេមរិន្ទ
ដើម្បីប្រាប់អំពីជោគជ័យរបស់គេ ។ នៅទីបំផុត ណាវាក៏ធ្វើបានសម្រេចមែន ។ ណាវាជាមនុស្សល្អខ្លាំងណាស់
ញាតិមិត្តណាក៏ស្រលាញ់និងរាប់អានគេព្រោះគេតែងធ្វើល្អចំពោះមនុស្សគ្រប់គ្នា ។ នាល្ងាចមួយ ក្រោយ
ពិធីជប់លៀងសម្ពោធផ្ទះថ្មីរបស់ណាវាចប់ ណាវាបានដើរចូលទៅក្នុងបន្ទប់មួយ ដែលរៀបចំយ៉ាងស្អាត
សម្រាប់ខេមរិន្ទ។ ណាវាបានឈរសម្លឹងរូបថតខេមរិន្ទ ហើយនិយាយគ្នាលេង :

-គ្នាធ្វើបានសម្រេចហើយ គ្នាអរគុណដែលរាល់លើកគ្នាសម្លឹងមើលទៅឯង គ្នាឃើញឯងញញឹម
មកកាន់គ្នាជានិច្ច ប៉ុន្តែគ្នាបែរជាយំទៅកាន់ឯងវិញ ។ ដូច្នេះចាប់ពីថ្ងៃនេះតទៅ គ្នាគួរតែមានស្នាមញញឹម
សម្រាប់ឯងដែរ ។ ឯងញញឹមតែបែកទេ គ្នាចិត្តអោយ ព្រោះរាល់លើកឯងជាអ្នកចិត្តអោយគ្នា ។ ទោះវា
ជាប់របស់ដែលឯងចូលចិត្ត ប៉ុន្តែឯងមិនដែលភ្លេចគ្នាទេ មានពេលខ្លះគ្នាញញឹមជាងឯងទៀត ។ បើគិតទៅ
ពេលនោះគ្នាចង់តែសើចទេ ហើយគ្នាចង់ត្រលប់ទៅកាលពីក្មេងវិញព្រោះពេលនោះគ្នាមានអារម្មណ៍ថា
សប្បាយខ្លាំងណាស់ ។ ពួកយើងធ្លាប់នូវតទឹកប្រឡាយជាមួយគ្នា ពួកយើងធ្លាប់លួចបេះស្វាយគេ ពួកយើង
ដាំត្របែកដើម្បីញ៉ាំទាំងអស់គ្នា ។ មានពេលមួយ ឯងធ្វើឆើយគ្នាខឹងណាស់ ព្រោះឯងយកសៀវភៅរបស់គ្នា
ហែកចោល តែគ្នាក៏មានអារម្មណ៍ល្អវិញ នៅពេលដែលឯងជួយសរសេរអក្សរទាំងអស់ឡើងវិញសងអោយគ្នា
។ ថ្ងៃស្អែកគ្នារៀបការហើយ តើឯងមកចូលរួមដែរទេ? តែកុំបារម្ភ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ឯងត្រូវតែចូលរួមដែរ
ព្រោះចាប់ពីថ្ងៃនេះតទៅ ពួកយើងនឹងរស់នៅក្នុងផ្ទះនេះដុំជាមួយគ្នារហូត ហើយបន្តទៀតឯងនឹងឃើញក្មេងៗ
ដែលត្រូវជាមួយរបស់ឯង ពួកគេនឹងរត់លេងនៅទីនេះទៀតផង ។ ក្រែងឯងចូលចិត្តក្មេងនោះអី? ម៉េចក៏មិនឆ្លើយ

នឹងគ្នាមក? ត្រូវហើយព្រោះឯងពេលនេះលែងចង់និយាយហើយ ឯងគិតតែពីសើចប៉ុណ្ណោះ ។ សម្លាញ់ផ្លូវទេ?
 បើសិនជាពេលនេះ គ្នាអាចដូរគ្រប់យ៉ាងទោះបីជីវិតអាពាហ៍ពិពាហ៍ រឺក៏ជីវិតរបស់គ្នាផ្ទាល់ក៏គ្នាព្រមដូរដែរ
 អោយតែឯងមានជីវិតរស់ឡើងវិញ ហើយយើងនឹងត្រលប់ទៅ ស្រុកកំនើតវិញជាមួយគ្នា យើងនឹងរស់នៅតាម
 ជីវភាពធម្មតាជាមួយនឹងការលេងសើចដូចពេលមុន។ គ្នាអាចចាំបាន នៅរាល់យប់ដែលគ្នារងាភេងអោយដៃ
 គឺឯងជាអ្នកយកភ្នែកមកដណ្តប់អោយគ្នា ។ ពេលគ្នាមានរបួស គ្នាមើលទៅឯងដូចជាឈឺជាងគ្នាទៅទៀត ។
 ពេលគ្នាសើចគឺជាសេចក្តីសុខរបស់ឯង តើមែនទេ? មែនហើយ ឯងធ្លាប់ប្រាប់គ្នាថា ឯងសប្បាយចិត្ត ណាស់នៅ
 ពេលឃើញគ្នាសើចយ៉ាងនេះ ។ ចុះពេលដែលគ្នាឃឺ តើឯងលំបាកចិត្តខ្លាំងយ៉ាងណា? អោយគ្នា សូមទោស
 ដែលកន្លងមក គ្នាធ្វើអោយឯងមិនសប្បាយចិត្ត ប៉ុន្តែទៅគ្នាលែងអោយឯងឃើញទឹកភ្នែក របស់គ្នា ទៀតហើយ
 ។ គ្នាសូមអរគុណ ដែលឯងមានទឹកចិត្តសម្រាប់គ្នាជារហូតមក ហើយគ្នាប្រាកដ ជាចង់ចាំរូបគ្រប់
 ទង្វើល្អរបស់ឯង ។ ឯងជាវត្ថុដែលមានតំលៃបំផុតក្នុងជីវិតរបស់គ្នា ឯងជាមនុស្សទ័យមួយដែល បង្ហាញអោយ
 គ្នាស្គាល់សេចក្តីសុខពិតតាមរយៈស្នាមញញឹម និងតម្លៃពិតរបស់មិត្តល្អ ។ ប៉ុន្តែគួរអោយ ស្តាយណាស់
 ដែលក្នុងពេលនេះសូម្បីតែសាច់របស់ឯងត្រជាក់រឺក្តៅក៏គ្នាមិនអាចស្តាប់ដឹងផង ។ យប់ណាស់ ហើយ រាត្រីស្ងួត
 ណាសម្លាញ់!...

ណារ៉ាទាញទ្វារបន្ទប់បិទរួចដើរទៅកាន់បន្ទប់របស់គេទាំងទឹកមុខស្រងូតស្រងាត់ ហើយណារ៉ាក៏យំម្តង
 ទៀតដោយស្ងាត់ ព្រោះគេមិនចង់ឃើញចំពោះមុខរូបថតខេមរិន្ទទេ។

ពេលវេលាមិនអាចត្រលប់ក្រោយបានទេ ហេតុដូចនេះចូរមិត្តទាំងអស់គ្នាធ្វើល្អចំពោះគ្នាទៅវិញ ទៅមក
 មុនពេលអ្វីៗទាំងអស់សល់ត្រឹមពាក្យថា "យីតពេល" ។

ចប់